

skoletjenesten
PEDERSTRUP

ÅRSRAPPORT 2021

**BALLERUP
KOMMUNE**

SKOLETJENESTEN PEDERSTRUP MØDESTED

Indhold

1. Skoletjenesten på tværs
2. På tværs af fag
3. På tværs af alder
4. Rollespil på tværs
5. På tværs med folkekirkens skoletjeneste
6. Skoletjensten Pederstrup 2021 tal

Sara Kvist
Historiker

Lisa Tornberg
Pædagog &
Naturvejleder

**Camilla
Lindberg**
Biolog &
Naturvejleder

Janus Clausen
Historiker &
Koordinator

Samt Lotte Aabye, leder af SP

1. SKOLETJENESTE PÅ TVÆRS

Indledning

Skoletjenesten Pederstup er et lærings-tilbud til dagtilbud og folkeskoler i Ballerup Kommune. Gennem involverende og nysgerrige aktiviteter er det visionen, at alle børn og unge skal være fortrolige med deres hjemstavns natur, miljø, kultur og historie.

Skoletjenesten blev skabt som et tværfagligt initiativ i 2016, hvor de eksisterende tilbud til skoler og dagtilbud hos Ballerup Museum og Naturvejlederen samledes. Samarbejdet blev formaliseret i én enhed, der siden 2017 er blevet styrket med aktiviteter til dagtilbuddene. I forbindelse med etableringen trådte Ballerup Kommune ud af samarbejdet omkring Fiskebæk Natur-skole.

Faglighed på tværs

Tværfagligheden er med tiden blevet en gennemgribende del af skoletjenestens faglige arbejde. Det er kommet til udtryk i aktiviteter og samarbejder på tværs af traditionelle faggrænser, og senest også aktiviteter tilrettelagt på tværs af traditionelle aldersskel.

Blandt de mangeartede venner der har bidraget til samarbejder, kan nævnes:

Teatergruppen KLIMA, Hotel- og Restaurantskolen, Ballerup Bibliotekerne og Dansk Ornitologisk Forening samt præster, smede, en jæger, en designer, en kok og en borgmester.

Dertil kommer gode naboer på Ballerup Museum og Grantoftegaard, selvfølgelig, ligesom Folkekirkens Skoletjeneste i Ballerup-Furesø Provsti har fået en naturlig plads i arbejdet for store og små.

Indhold

Årsrapporten sætter i år spot på potentialerne ved at arbejde på tværs af faggrænser og alder. I årsrapporten giver vi et indblik i de tanker, vi gør os om at arbejde på tværs af fag og alder, og kommer med et konkret eksempel fra fokusområdet "rollespil".

Temaet afsluttes med en kort karakteristik af det tværorganisatoriske samarbejde med Folkekirkens Skoletjeneste i Ballerup-Furesø Provsti.

Til sidst gives der et overblik over 2021 i tal – et rekordår målt på antallet af deltagende børn og unge.

God fornøjelse.

2. PÅ TVÆRS AF FAG

Skoletjenesten Pederstrup er et tværfagligt læringsmiljø i sit udgangspunkt. Lige så meget som aktiviteterne er drevet af de traditionelle faglige emners vigtighed, som f.eks. viden om smådyrs levesteder og børneliv før i tiden, så giver rammerne i Pederstrup også mulighed for at sætte forholdet mellem menneske og natur i spil.

For eksterne læringsmiljøer som Skoletjenesten Pederstrup, er det naturligt at arbejde med et bredt dannelsesbegreb. Det ses tydeligt i de mangeartede aktiviteter, som eksterne læringsmiljøer tilbyder i regi af Åben Dagtilbud og Åben Skole. Her kan børn og unge møde en særlig dyb viden og forståelse for et emne, når en fagperson folder et emne ud. Samtidig vil de opleve, at fagene interagerer på forskellige måder igennem praktiske, sanselige og nysgerrige aktiviteter.

På den måde er det tværfaglige arbejde i Skoletjenesten Pederstrup et bidrag til et bredt perspektiv på læring: At finde relevante emner, problemer og opgaver, som kan belyses ved at gå på tværs af fagene. Målet er derfor ikke kun at styrke barnets kompetencer og metoder inden for det enkelte fag, men også at lære dem at anvende de kompetencer i sammenhænge, der giver et bredere indblik i en problemstilling.

På dagtilbudsområdet findes denne tværfaglige tilgang allerede, idet den styrkede læreplan netop opfordrer til, at inkluderer flere læreplanstemaer i aktiviteter. Således har dagtilbuddene det i højere grad som udgangspunkt at samle fag og temaer i fælles mål end folkeskolerne. I skoleregi har de nye flerfaglige prøveformer i f.eks. naturfagene dog også betydet, at fagene tænkes mere sammen i udskoling.

"Det vidste jeg ikke man kunne lave selv"
(elev fra 5. kl. om at lave ristede løg)

I dette skoleår har flere skoler i Ballerup Kommune også indført blokdage til faglig fordybelse og varieret læring, hvor det tværfaglige således også får bedre plads.

At Skoletjenesten Pederstrup arbejder tværfagligt er ikke et opgør med den klassiske fagopdeling i skolerne, der foreskriver at læring forankres i fagets egen viden, praksis og metode fra "voksenfaget". Ønsket er, at give børn og unge en større forståelse for sammenhænge, og dermed også det enkelte fags bidrag til fællesskabets løsning af udfordringer og problemer.

Med klimakrise, fake news og en øget polarisering imellem samfundsgrupper er der brug for, at vi arbejder sammen

om vores fælles udfordringer. At vi forstår samspillet, perspektiverne og mulighederne mellem det biologiske, historiske, miljømæssige og kulturelle, både når det handler om livet i skolen, livet i skovbunden, revolutioner og rovdyr, biernes liv og livet i byerne.

Skoletjenesten Pederstrup er ikke 100 % tværfaglig i alle aktiviteter. Det skal den heller ikke være. Men perspektiverne og mulighederne gør, at de kommende år vil bringe flere tværfaglige projekter med sig. F.eks. når vi sætter fokus på, at udvikle arbejdet med rollespil og fødevarer som didaktiske metoder.

Tak for en rigtig god dag og oplevelse sidste onsdag. Det var en rigtig god måde at formidle temaet på det var lærerigt for både børn og voksne. Vi spurgte børn hvad de synes og det virkede til at alle havde hygget sig. Hvad de bedst kunne lide var lige fra prinsessens sko var fine, blomsterne med sukker på, teen med honning, alle de flotte farver, sidst men ikke mindst at male på tallerkner. Ja selv den lange gåtur i regnvejr blev nævnt som en god oplevelse, så alt virkede til at have været en god oplevelse. Vi ser frem til næste gang

Feedback på Flora Ballerup fra børnehaven Kærlodden

3. PÅ TVÆRS AF ALDER

Skoletjenesten Pederstrup vil gerne være iscenesætter af og deltager i børns overgange i livet, som f.eks. overgangen mellem dagtilbud og skole.

Vi har derfor forløb der dækker samme emne til dagtilbud og indskoling, men er differentieret i læringsindhold alt efter alder. Disse overlappende begivenheder giver børn der har haft forløbet i dagtilbud, mulighed for at være trygge ved arbejdsmetoderne og redskaberne, når de kommer igen til skoleforløb. Den erfaring de har med sig fra forløbet med dagtilbud, kan de bygge videre på i skoleforløbet og ligeledes fra indskolingsforløb til mellem- og udskolingsforløb.

I 2021 var det bl.a. tilfældet med projekt Flora Ballerup, et tværfagligt projekt som vi afholdt sammen med Ballerup Bibliotekerne og Ballerup Museum for storbørnsgrupper i børnehaver og børn i indskoling. Her blev der med Danmarks vilde blomster som omdrejningspunkt etableret forløb både på biblioteket, på museet og i skoletjenesten. Dermed kunne vi genbruge ressourcer og skabe en sammenhæng både mellem lokaliteter såvel som mellem børns familie-, dagtilbuds- og skoleliv.

I 2022 kommer det til at handle om bierne, deres liv og menneskets brug af bier.

Det indebærer både, at der kommer børn helt nede fra vuggestuen og op til udskoling på besøg i Pederstrup, alt imens vi også afholder forløb i deres nærmiljø ved både dagpleje, dagtilbud og skole. Vi "genbruger" bevidst naturområder og kulturelle miljøer, for at børnene kan opleve en genkendelighed i miljøet, hvilket bidrager til en tryk overgang fra f.eks. dagtilbud til skole.

I samarbejdet med Hotel- og Restaurantskolen, har fællesskabet om madlavning styrket både erhvervs- og folkeskolelevernes tro på egen kunnen, samt skabt fælles bånd. Her har en klasse fra Hotel- og Restaurant-skolen undervist 5.-6. klasser i f.eks. at tilberede og opbygge vegetariske hotdogs og smørrebrød ved hjælp af teknikker såsom emulgering og fermentering.

4. ROLLESPIL PÅ TVÆRS

I flere år har Skoletjenesten Pederstrup anvendt rollespil i forskellige former som didaktisk metode, særligt til skolerne. Dels gennem mindre forløb, hvor eleverne møder en formidler i emnespecifik rolle og kostume, der guider dem igennem det faglige stof, og dels gennem større events, hvor der investeres flere ressourcer og indgår flere formidlere for at gøre oplevelsen til noget helt specielt.

Gennem dette arbejde har vi oplevet, at rollespillet kan noget særligt i forhold til at gøre læringen levende og vedkommende, og dermed vække elevernes engagement. Det kan gøre det faglige stof til noget oplevet, frem for noget der kun er set eller hørt - og dermed bliver det også til noget, der huskes bedre.

Ulempen ved metoden er til gengæld, at læringsrollespil generelt kræver mere forberedelse og flere ressourcer i form af kostumer, rekvisitter og egnede steder til spillet. Disse udfordringer er lettere at løse i vores eksterne læringsmiljø, da rammerne for planlægning og tid ofte er mere fleksible her end på skolerne. Som eksternt læringsmiljø har vi også mulighed for at lade mange klasser gennemføre det forløb der er udviklet, og således udnytte de investerede ressourcer optimalt.

Vi oplever, at rollespil som metode egner sig godt til tværfaglige forløb. Eleven får mulighed for at træde ind i en verden, som det faglige stof er en naturlig del af, og hvor faggrænserne, ligesom i den virkelige verden, ikke er skarpt optegnet.

"Det var rigtig sjovt - og skræmmende"

Elev i 3. klasse fra Skovvejens Skole Øst om Skoledag anno 1910.

Denne model har vi bl.a. afprøvet i større rollespilsevents. I 2018 var det Gårdboens Guld, der handlede om folketro og natursyn i landbosamfundet og indeholdt elementer fra historie, dansk og natur/teknologi. I 2019 var det Kongens Jagtgilde på tværs af historie og madkundskab.

I 2020 gjaldt det Tidsrejsen, der blev udviklet og gennemført i samarbejde med Rollespilsakademiet. Forløbet handlede om videnskabelige opdagelser, og tog udgangspunkt i fagene Historie og Natur/teknologi.

I 2021 blev metoden også anvendt på tværs af aldersgrupper med forløbet Flora Ballerup for børnehaver og indskoling, som trak på fagene natur/teknologi, historie og billedkunst.

Også i 2022 planlægger Skoletjenesten Pederstrup et større tværfagligt rollespilsevent: Ekspedition til Jorden. Her skal eleverne anvende forskellige videnskabelige metoder til at undersøge et tænkt fremtidsscenario om, hvad der skete, da menneskene forlod Jorden.

5. PÅ TVÆRS MED FOLKEKIRKENS SKOLETJENESTE

I dag bor Skoletjenesten Pederstrup på 1. sal i stuehuset på Ryttergården i Pederstrup. Lokalerne deler vi med Folkekirken Skoletjeneste i Ballerup-Furesø Provsti, der flyttede ind i 2018. Initiativet til kontorfællesskabet er til for at sikre vidensdeling og samarbejde på tværs af de lokale skoletjenester.

Det er lykkedes at skabe et miljø, hvor der er plads til at udveksle erfaringer og problemstillinger, og hvor der gavmildt deles ud af både faglig viden og kontakter i de forskellige netværk. Selvom de to enheder er forskellige i organisering og formidlingsformer, har vi en lang række ting til fælles. Derfor har det fortsat stor værdi at kunne diskutere faglige og didaktiske problemstillinger på tværs af enheder.

Igennem årene er det også blevet til konkrete aktiviteter udviklet i fællesskab. F.eks. pilgrimsvandring med de yngste elever og "Levebrød" med fokus på brødet kemi og rolle i menneskets liv.

I 2022 er det døden, der er i fokus, når elever i 3. og 4. klasse både besøger graveren på kirkegården og ser nærmere på nedbrydning i naturen. Over to besøg bliver eleverne inviteret med ind i dødens praktik i kirkeligt regi, men de bliver også inviteret til at blive klogere på det kredsløb, som døden er en vigtig del af i naturen. I processen er der fokus på at afmystificere døden uden at negligere dens alvor og vilkår.

"Livets kredsløb" blev hurtigt udsolgt og går alt vel, kan det være et godt udgangspunkt for en gentagelse.

"Jeg syntes det har været fantastisk, eleverne har været godt med."

(Lærer for 5.F på Måløvhøj Skole)

6. SKOLETJENESTEN PEDERSTRUP 2021 I TAL

I 2021 gennemførte Skoletjenesten Pederstrup i alt 259 læringsforløb til dagtilbud og folkeskoler. Sammenlagt deltog 6.532 børn og unge fra dagpleje og vuggestue til 9. klasse, samt 659 pædagogiske medarbejdere.

Det er det største antal børn og elever hidtil: ca. 500 børn og unge mere end i 2019. I 2019 afvikledes i alt 260 læringsforløb, mens der i 2020 afvikledes i alt 224 forløb.

Dagtilbud

Der blev i 2021 booket i alt 92 læringsforløb til dagpleje og dagtilbud. Heraf blev 85 gennemført som planlagt. Det

er en fremgang på 19 bookinger og 34 gennemførte forløb ift. 2020, hvor 20 aftaler blev aflyst pga. corona.

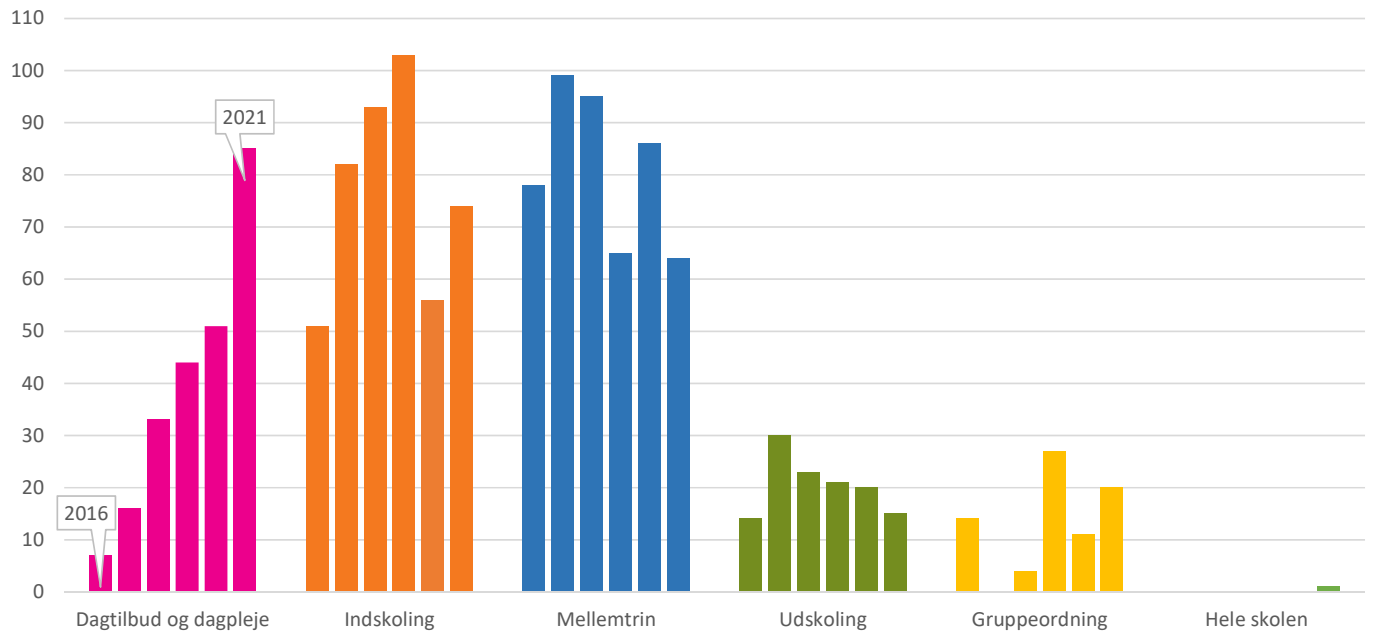
I alt deltog 1.880 børn og 259 pædagogiske medarbejdere fra alle distrikter i kommunen, inkl. dagplejen. Det er en fremgang på ca. 1.000 børn ift. 2020. Stigningen skyldes dels, at der har været flere afviklede forløb for børnegrupper og hele distrikter, og dels at børnegrupperne, efter lempelser i restriktioner for børnegruppernes størrelse, nu er tilbage til normalen, efter at børnene i 2020 var inddelt i mindre grupper.

Hej Lisa

*Tak for en aktiv, velovervejet, lærerig og hyggelig dag.
Mine kollegaer og jeg er altid glad for dine projekter.*

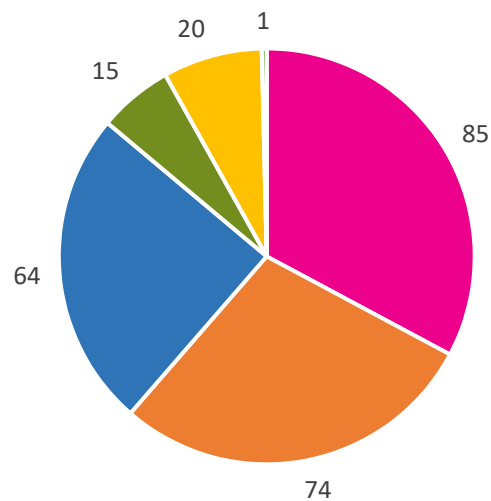
Feedback fra pædagog om dagtilbudsforløbet Vild Mad.

Antal afviklede forløb 2016-21
Fordelt på dagtilbud og skoler

Afviklede forløb 2021
fordelt på aldersgruppe

■ Dagtilbud ■ Indskoling ■ Mellemtrin ■ Udskoling ■ Gruppeordning ■ Hele skolen

Folkeskoler

Der blev booket i alt 266 forløb for 0.-9. klasse fra alle folkeskoler, hvoraf 174 blev gennemført. Af de 92 aflyste forløb kan de 62 relateres direkte til corona-situationen, mens en række andre afbud er indirekte relateret. I alt deltog 4.652 elever og 400 lærere og pædagoger.

Sammenholdt med året før er det et lille fald i antallet af bookede forløb (i alt 289 i 2020), mens antallet af gennemførte forløb er på niveau (173 forløb gennemførtes i 2020).

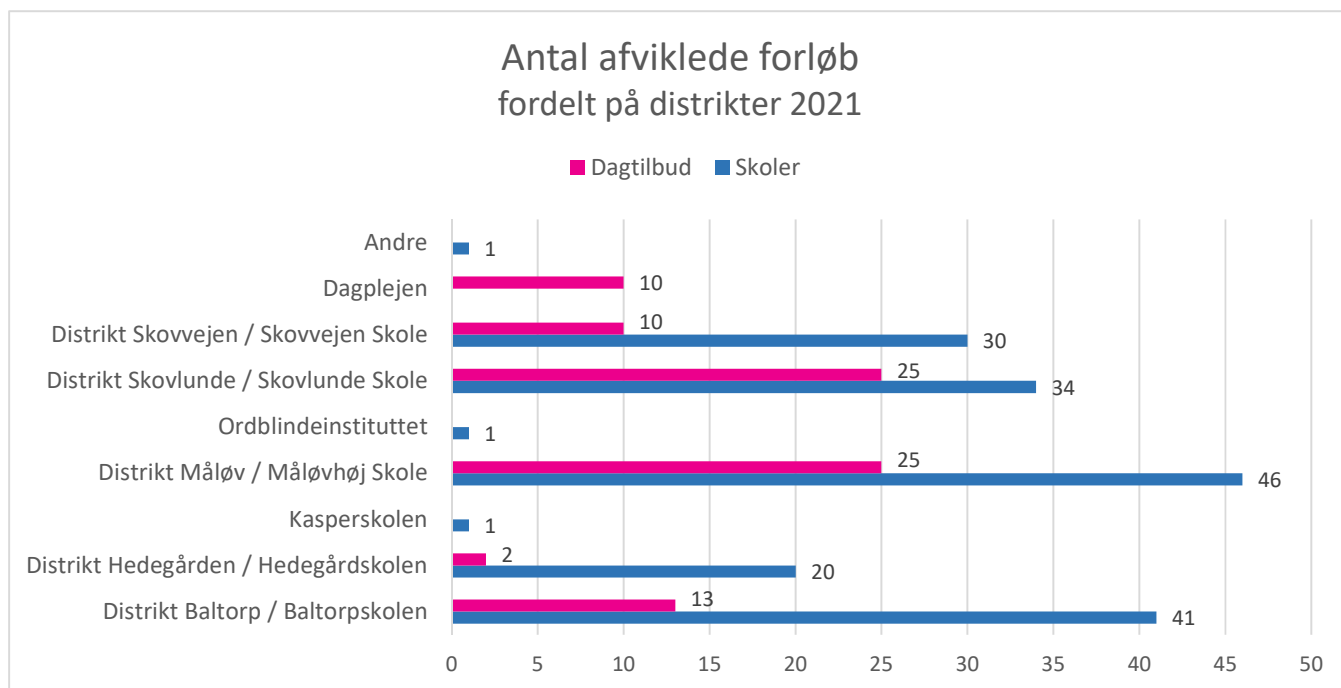
Antallet af deltagende elever er steget med 1.200 elever fra 2020 til 2021. Denne stigning kan spores til det forløb som gennemførtes for samtlige elever på Måløvhøj Skole (ca. 1.100 elever) den 11. oktober i anledning af Rytter-skolernes 300 års jubilæum.

Udskoling

Det er værd at bemærke, at antallet af afviklede aktiviteter med udskoling har været faldende siden 2017. Antallet af udbudte aktiviteter er uændret. Selvom udskoling har været hårdt ramt af corona i 2020-21, så er der en mulig sammenhæng med de krav der stilles til udskoling, herunder flere prøvefag fra 8. klasse. De færre timer i udskoling til det enkelte fag har også indflydelse.

Kasperskolen og Ordblindeinstituttet

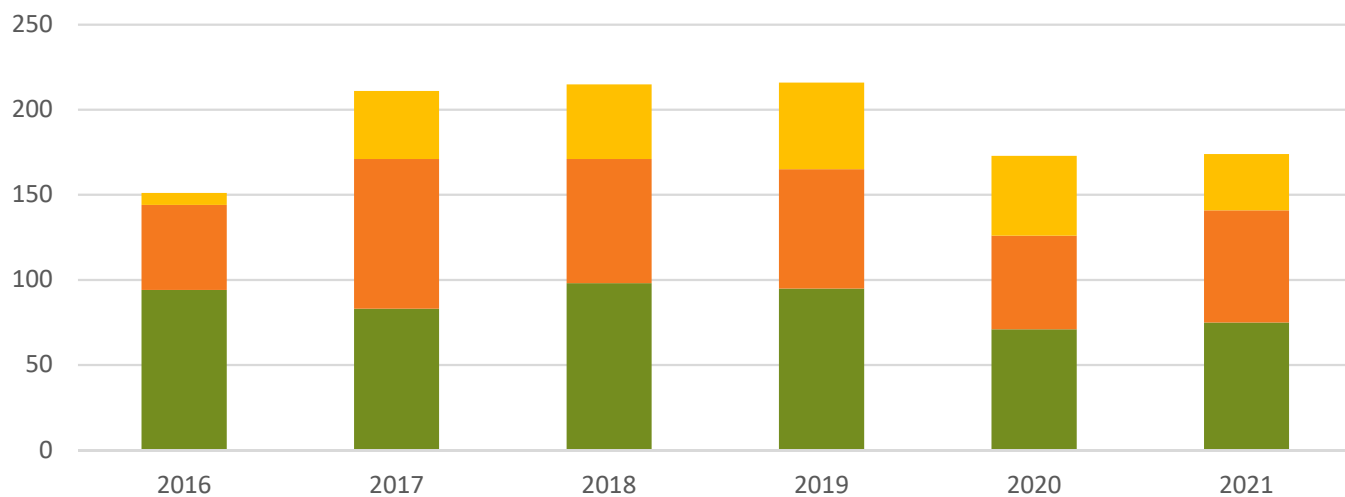
Som i 2020 skal det bemærkes, at gruppeordningerne benytter forløbene relativt mere pr. klasse end almenklasserne, mens Kasperskolen og Ordblindeinstituttet med ét forløb hver deltager markant mindre. Der ligger således fortsat en opgave i at sikre, at skoletjenestens tilbud er relevante for disse skoler og elever.

Forløb til skoler 2016-2021

Fordelt på faggrupper

■ Naturfaglige ■ Kulturfaglige ■ Tværfaglige

BALLERUP
KOMMUNE